

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence.

Desetletnica mednarodnega zadrugnega dne.

Dan 7. julija 1923. je Mednarodna zadruga zveza v Londonu določila kot prvi mednarodni zadrugi dan. — Danes ga proslavlja na desettisoče zadrug po vsem svetu. Saj je končni cilj zadrugnega gibanja težnja, da se namesto današnjega zasebno-kapitalističnega gospodarskega reda ustvari nov gospodarski red. Na podlagi zadrugne skupnosti, samopomoči in vzajemnosti zadrugništvo organizira konzum in zanj producira dobrine. Bori se zoper brezposelnost, zoper nesmiselno kopičenje bogastva na eni strani in širjenje bede na drugi, zoper čezmerno produkcijo blaga, katero se mora uničevati, ker ni dovolj odjemalcev. Dalje je namen zadrugništva izgladiti gospodarska nasprotstva med narodi in narode dovesti do sporazumnega dela, do treznega tekmovanja med seboj ter tako pripomoči k ohranitvi svetovnega miru in preprečitvi nadaljnjih vojn, ki groze na obzorju.

Mednarodna zadruga zveza v Londonu, ki ima pridruženih v 41 državah vseh kontinentov 77.500 zadrug z nad 70 milijoni zadrugarjev, je pripočila pridruženim zadrugam, naj na slavnostnih zborovanjih o priliki letošnjega mednarodnega zadrugnega dne, t. j. dne 7. julija, sprejmejo to-le resolucijo:

»Zborovanje zadrugarjev, zbrano ob proslavi desetega mednarodnega zadrugnega dne,

pozdravlja zadrugarje, ki so razkropljeni po vsem svetu in naglašajo, spojeno z njimi v tej manifestaciji, bratstvo in napredek, ki sta temelja našega gibanja;

povsem razumeva katastrofo, ki ogroža ves svet in ki ne predstavlja nič

manj kakor popoln neuspeh civilizacije, popolno napačno razdelitev trgovine in industrije, kar je milijonom delavcem odvzelo delo in človeka vredno življensko možnost;

naglašajo medsebojno gospodarsko odvisnost posameznih držav, splošno razširjenost krize in njen svojstven značaj, ki je viden v tem, da se kriza dogaja v dobi bogatih žetev in najvišjega razvoja industrije;

predočuje odpornost našega zadrugnega sestava napram vplivom sedanjega gospodarskega kaosa, ki je v veliki meri nastal zaradi pomanjkljivosti kapitalističnega sistema, ki je obenem tudi popolnoma odpovedal v tem, da bi našel uspešno rešitev za svetovne probleme;

izjavlja nadalje, da obstoja edino uspešno sredstvo, da se premaga sedanja kriza in da se prepreči ponovitev slične katastrofe, v splošnem izvajanju zadrugnih načel, namreč v demokratizaciji kontroli, v proizvodnji kot služiljici za izdelovanje potrebnih dobrin in ne kot sredstvu za doseg dobička in v prilagoditvi proizvodnje porabi, za kar vse tvori zadrugno gibanje edino zdravo gospodarsko osnovo.

To zborovanje poziva zaradi tega zadrugarje vsega sveta, da se mu pridružijo z obnovitvijo njegovega prepričanja, njegovega navdušenja in njegove energije z enim samim namenom, da se na ta način prispeva k ponovni vzpostavitvi svetovnega miru in blagostanja na svetu.

To resolucijo je sprejel tudi izredni občni zbor naše ljubljanske nabavljalne zadruge, ki se je vršil dne 1. julija 1932. v hotelu Union.

Izpremembe predpisov o draginjskih dokladah upokojencev.

Po novi uredbi o drag. dokladah z dne 14. marca 1932., št. 11330/I, so bili drž. upokojenci občutno prizadeti, ker vsebuje ta uredba napram prejšnjim znatno ostrejšje pogoje za prejemanje drag. doklad. Posebno občutno so bili prizadeti staroupokojenci, katerih pokojnine itak ne dosegajo eksistenčnega minimuma. Kolikor so dopuščali splošni državni in fiskalni interesi, so bili nekateri pogoji omiljeni z izpremembami in dopolnitvami cit. uredbe od 18. junija 1932., št. 26.202/I.

Člen 6. uredbe ni vseboval osnove za izračunanje drag. doklad za tiste upokojence v 4. in 5. skupini II. kategorije in v 1. in 2. skup. III. kategorije, ki so bili upokojeni po 1. januarju 1929. po predpisih uradniškega zakona iz leta 1923. in zakona o drž. prometnem osebju iz leta 1923. Sedaj jim je določena ista osnova kakor za upokojence v 9. skup. I. kategorije in 3. sk. II. kategorije, namreč: v I. drag. razredu 775 Din, v II. razr. 525 Din in v III. razr. 425 Din.

Člen 10. uredbe je dopolnjen tako, da pripada rodbinskim upokojencem, katerim je odrejena rodbinska pokojnina po 5 letih službe, toda pred dovršenimi 10 leti vplačevanja v urad. pok. fond, ista osebna drag. doklada, ki bi jo imela oseba, od katere izvajajo to pravico, če bi bila ob smrti upokojena z 10 leti službe.

Po izpremenjenem členu 21. uredbe ima oče-vdovec, kateremu vodi hči gospodinjstvo, pravico do rodb. doklade za hčerko tudi po dovršenem 16 letu starosti in sicer do njene možitve. Po prvotnem besedilu je imel oče pravico do drag. doklade samo do hčerki ne polnoletnosti, torej do njenega dovršenega 21. leta.

Z izpremembo člena 25. uredbe je predvideno, da imajo osebni upokojenci, ki so bili upokojeni po 20. letih službe, pripoznane jim za pokojnino po starih zakonih, ki so veljali pred 1. septembrom 1923. (staroupokojenci), pravico do osebne in rodb. draginjske doklade neglede na višino čistega dohodka od osebne dela ali iz premoženja. Isto velja tudi za rodbinske upokojenke, upokojene po starih zakonih in sicer brez ozira na leta starosti. S to izpremembo so dobili staroupokojenci veliko ugodnost, ki tvori izjemo od splošnega določila člena 25. uredbe, po katerem upokojenci nimajo pravice do drag. doklad, če znaša njih čisti dohodek nad 2500 Din mesečno.

Po izpremembi člena 26. uredbe imajo osebni in rodbinski staroupokojenci, ki so dovršili 65. leto starosti, pravico do drag. doklad, četudi se bavijo s samostojnim obrtom ali svobodno profesijo. Tudi s tem je bila staroupokojencem spet vrnjena pravica, ki so jo že imeli po prejšnjih uredbah.

Ostale izpremembe uredbe so čisto notranje administrativne in tehnične narave.

Vse te izpremembe veljajo od 1. julija 1932. dalje. Upokojenci (ke), ki so s temi spremembami spet pridobili pravico do draginjskih doklad, naj ukrepejo potrebno pri fin. direkciji, da se jim ta pravica prizna in doklade nakažejo, samo tedaj, če se to že uradoma ne bi zgodilo. Zato naj predvsem počakajo, da prejmejo pokojninske prejemke za mesec avgust. Spremembe bo fin. direkcija itak sama uradoma vpoštevala in po prejšnjih prijavah odredila vnovični predpis drag. doklad od 1. julija 1932. dalje.

S. Č.:

Zadruge in trgovci.

(Končec.)

Mi vidimo igro kapitala v malem, vidimo njega igro v velikem in kdo nam zna povedati mejo med enim in drugim?

Vse polno imamo danes ljudi, ki hočejo živeti od posredovanja med konzumentom in producentom. Kot organiziran stan zahtevajo svojo eksistenco, udobno eksistenco v organizmu produktivnega stanu. Na podlagi obrtnega lista, obrtne pravice do trgovine zahtevajo pravice za svoj obstoj, toda zahteva jih več, nego jih more preživeti konzument ali producent.

V Ljubljani je bilo pred vojno, leta 1914., 333 trgovin, novembra 1931 jih je bilo 1698. Ker se ni v tem času tudi v tej meri povečalo število ljubljanskega prebivalstva in okolice in ker je na drugi strani državni nameščenec neprimerno slabše plačan kot pred vojno, je jasno, da mora trgovec več zaslužiti, da lahko najdejo vsi sredstva za svoj obstanek. Podobno je z denarnimi zavodi, obrtniki itd. Ali smo mi konzumenti krivi, da si je toliko ljudi izbralo ta življenjski poklic. Nasprotno, ravno spet trgovci so, ki producirajo naraščaj po nepotrebnem in preko mere. Koliko imamo trgovskih pomočnikov, ki nam vedo povedati: Tri leta sem služil kot vajenec, potem so me odslovili in spet vzeli za vajenca, pa ne vedno za trgovino — za domača gospodarska in gospodinjstva dela itd.

Zahtevajo eksistenco od nas, drž. nameščencev, delavcev. Ali se zavedajo, da ima marsikateri delavec samo po 350 do 600 Din mesečne plače? Ali naj bo on objekt, od katerega lahko živi še enkrat ali trikrat več trgovcev kot pred vojno?

Svojo eksistenco zahtevajo na podlagi koncesije, obrtne pravice in potrdila, da plačajo davke.

Ni samo trgovec, vse polno je ljudi, ki imajo spričevala o raznih šolah, imajo razne izpite, šolske in strokovne. Kaj naj rečejo maturanti, absolventi visokih šol?

Davek? Kar nas je že po raznih uradih nameščenih, ali ne plačamo dovolj davka? Dobimo 40 do 70% predvojne plače. Ali ni to dovolj velik davek, ako dobi n. pr. direktor velike državne ustanove za svojo naporno in odgovorno mesto samo tretjino, desetino tega, kar dobi ponekod upravni svetnik za eno ali dve seji na mesec? Manj, kot dobi boljši poslovodja trgovine! Ali ni to davek, če se nam reducirajo prejemki še nadalje?

Ali ni dosti velik davek, ki ga je dal in plačal konzument sladkornemu kartelu v 10 letih, skoro dve milijardi dinarjev? Ali ni to davek, če je plačal konzument, samo naš železničar, za žitni režim lani nad en milijon dinarjev, za sladkorni kartel ca. 1.800.000 Din, ki so jih sicer po večini pobrali inozemci.

Mi plačujemo državi in javnosti še drug davek, davek na polju kulture in prosvete. Kdo poseča gledališča? Kdo

kupuje največ leposlovna in znanstvena dela — čeprav gre ta izdatek na račun oguljene obleke? — Kdo je po večini duša v raznih čitalnicah, diletantskih odrih, pri Sokolu? Kdo žrtvuje ponajveč denarja in prostega časa za dobrobit svojega bližnjega in povzdigo splošne izobrazbe naroda? Mali človek — in vsem prednjači državni nameščenec. In naša zadruga! V letu 1931. je dala preko pol milijona dinarjev v kulturne in socialne namene svojih članov pa tudi splošnosti.

Torej tudi v tej točki niso trgovci niti prvi niti edini, ki vrše narodno in kulturno dolžnost — v kolikor jo vrše.

Ako daje država zadrugam gotove ugodnosti, ki ne znašajo pri nas niti 3% od prometa, so te ugodnosti malenkostne v primeri z davki, ki jih plačujemo državni nameščenci direktno ter indirektno, v denarju ali delu — državi, družbi — in celo inozemskim delničarjem!

Država nam je narekovala, naj ustanovimo svoje zadruge v letu 1920., da si pomagamo sami. Kdo se še spominja onih let, ko je cvetela trgovina, ko je bila konjunktura ugodna za vse — samo ne za državne nameščence! Kaj hočejo sedaj od nas? Nismo mi krivi, da so prenehali zlati časi občega blagostanja in tudi trgovine

Sami se moramo omejiti, živeti se ponovno v čase iz leta 1915.—1925., sami gledamo polni skrbi v bodočnost. Kam z našim naraščajem, kam z našimi otroci? Trgovine ali premoženja jim ne moremo zapustiti. Sami iščemo izhoda, kako naj obvarujemo svoj obstoj, kako in kje najdemo kruha za svoje.

Kako naj sedaj pomagamo onim, ki jih je vrgla usoda na polje trgovine? Kolikor jih rabi konzument za svoje posredovanje med seboj in producentom, toliko jih najde zaposlitve v zadrugah; in če je zaenkrat še teh premalo, v prosti trgovini. Kolikor jih je pa preveč, se morajo preorijentirati, iskati in najti drug poklic.

Tako gledamo na prilike in njihov razvoj, mi konzumenti. Lov za dobičkom in bogastvom je ustvaril današnje žalostne gospodarske prilike, pri katerih trpimo danes s produktivnimi stanovci, s kmetom, delavcem v tovarni in delavcem v državnih podjetjih.

Pritlikavci smo v tem velikem in kompliciranem organizmu gospodarskega življenja, toda tudi kot pritlikavci se zavedamo naloge in moči, ki jo imajo male glivice. In te male glivice so zadruge, zadrugno delo na gospodarskem in idejnem polju, zadrugna zavest.

Pomagati si hočemo samim sebi, pomagati svojemu bližnjemu, ustvariti hočemo pravične odnose med producentom in konzumentom — brez posredovalca

To je naš namen, to je naš cilj, v tem pravcu gre danes tok časa.

„K grozečem znižanju plač“ v Avstriji.

Pod tem naslovom objavlja znana graška »Festbesoldeten-Zeitung« naslednji obče zanimivi članek:

»Plamenci protest, s katerim so zvezni nameščenci odgovorili na govor finančnega ministra dr. Weidenhofferja, v katerem je omenil morebitno novo znižanje plač, ki naj se izvrši, je v širokih krogih javnosti vzbudil začudenje zaradi radikalnega stališča uradništva. Mnogi so izrazili mnenje, da so baš na štajerskem javni nameščenci zaradi svoje izvrstne organiza-

cije prej pripravljeni k ostrejšim obrambnim dejanjem kot drugje in da velja prislovica »zmirom uporni« tudi za štajerske zvezne nameščence. Da pa ni tako, temveč da celokupno zvezno uslužbenstvo Avstrije natančno tako misli, kot njih štajerski tovariši, in da je prav tako ogorčeno zaradi nenakega ravnanja z različnimi kategorijami uslužbencev, naj dokažejo naslednja izvajanja.

Iz krogov zgornjeavstrijskih zveznih uslužbencev nam namreč pišejo:

»Finančni minister je v svojem, mnogo navajanem govoru, katerega je govoril v Salzburgu, obrazložil poslušalcem — industrijem med drugim tudi, kako skromni so prejemki javnih nameštencev v Avstriji. Finančni minister je pa žal pozabil k tem izjavam še dostaviti, da se ti prejemki, skromni kakor že so, zde še mnogo skromnejši, če jih primerjamo s prejemki uslužbencev nekih samoupravnih ali na pol samoupravnih zvez in nekih javnih teles. Javnost bi zanimalo, če bi zvedela o tem določne številke, iz katerih bi razvidela, da prav ista javnost delovanje 59-letnega visokega sodnika, kateri je z obravnavanjem velikega procesa, ki je bil tudi izven meja Avstrije mnogo komentiran, pridobil svoji domovini velike časti, komaj višje ceni kot delo 43-letnega tajnika trgovske zbornice. Da 56-letni predstojnik čnega naših največjih davčnih uradov tudi v svojih najdrznejših sanjah ne misli na to, da bi kdajkoli prejemal tako plačo, kakršno ima že danes 30 let stari namestnik ravnatelja neke bolniške blagajne. Pa tudi ko bi izvedela, da leta 1894. rojeni višji finančni komisar nikdar ne sme biti tako skromen, da bi mislil, da sme morja zahtevati toliko plače, kot uradni sluga pri hranilnici nekega zgornjeavstrijskega mesta.

Da navedemo v podrobnem nekaj primerov, prejemajo na Zgornjem Avstrijskem na leto: predsednik okrož-

nega sodišča (59 let) skupno 15.500 šilingov, tajnik trgovske zbornice (43 let) pa 14.800 šil., ravnatelj hranilnice v nekem gornjeavstrijskem mestu, toda ne v Linzu, (39 let) 29.000 šilingov, a ravnatelj nekega srednjega električnega podjetja na Zgornjem Avstrijskem 18.000 šilingov. Okrajni sodnik (52 let) prejema 4.720 šil., višji finančni komisar (38 let) pa 4.106 šil., uslužbenka neke bolniške blagajne (29 let) pa 5.300 šil. na leto.

Ravnatelj poštno-telegrafskega ravnateljstva (akademik), katero obsega ozemlje 2 zveznih dežel, in ki mu je dodeljenih najmanj 3000 uslužbencev, prejema 14.000 šilingov, ravnatelj hranilnice (z meščansko-šolsko izobrazbo), ki mu je podrejenih 10 uslužbencev, pa dobiva 13.000 šil. na leto. Uradni svetnik, predstojnik velikega davčnega urada (56 let) ima na leto 7.100 šil. prejemkov, ravnatelj namestnik neke bolniške blagajne (s 30 leti) pa 9.900 šil. — Takih primerov bi lahko navedli, da bi jih bilo kar preveč.

Mar naj se javnost torej čudi, če vlada med avstrijskimi zveznimi nameščenci silno ogorčenje, da se namestniki njihovi skromni prejemki znižati, dočim vlada nima poguma, da bi vzela tam, kjer neopravičeno na sličen način razmetujejo denar?

Š I R I T E »N A Š G L A S«

Uradniško pravo v praksi.

Postavitev pripravnikov na uradniška mesta — napredovanje? Na vprašanje gradbenega ministrstva, da-li je smatrati postavitev uradniškega pripravnika, ki je izpopolnil predpisane pogoje, na uradniško mesto po § 12. u. z. kot napredovanje v tem smislu, da prizadeti pripravnik obdrži še za nadaljnje leto pripravniške prejemke v smislu § 263. u. z. — ali naj mu pa pripadejo novi prejemki po § 30. u. z. od prvega dne prihodnjega meseca po postavitvi za uradnika, je glavna kontradiktora pod št. 51.604 od 2. maja 1931. odločila, da take postavitve ni mogoče smatrati kot napredovanje. Zato pripadejo uradniškemu pripravniku, postavljenemu za uradnika, novi prejemki uradniški že od prvega dne prihodnjega meseca, ki sledi postavitvi, dalje.

Uvrstitev ljubljanske okolice v I. draginjski razred. Na vprašanje kate-ri deli okolišnih občin — v konkretnem primeru občine Vič — spadajo v širši stavbni okoliš ljubljanskega mesta, je izdala kraljevska banska uprava naslednje pojasnilo: »Vsi ožji in širši gradbeni okoliši morejo biti določeni le z odobrenimi regulacijskimi načrti po določbah gradbenega zakona. — Za skupni regulacijski in zaidalni načrt mesta Ljubljane in okoliških občin pa ožji in širši gradbeni okoliš še nista določena. Kraljevska

banska uprava je le predlagala ministrstvu, oz. je odredila, da bo občina Vič treba v celoti privzeti deloma v ožji, deloma v širši gradbeni okoliš mesta Ljubljane. — Dokler torej novi regulacijski načrt za Ljubljano ne bo potrjen, dotlej se o širšem in ožjem okolišu sploh ne more govoriti, temveč so merodajne za draginjske doklade edinole sedanje prilike. — Iz tega pojasnila sledi, da bo uvrstitev ljubljanskih okoliških občin v I. draginjski razred možna še le tedaj, ko bo izdelan in potrjen regulacijski načrt za Ljubljano in okolico.

Bolniško zavarovanje pomožnega osebja. Do konca marca t. l. so morali biti vsi dnevničarji in pogodbeni uslužbenci, nastavljeni pri drž. uradih in zavodih, zavarovani zoper bolezen pri okrožnih uradih za zavarovanje delavcev. Z določbo § 56. fin. zakona za leto 1932/33 je pa bilo ukinjeno zavarovanje tega pomožnega osebja po predpisih zakona o zavarovanju delavcev. Namesto tega se bo ustanovil »Podporni sklad pomožnega osebja v državni službi«. V ta sklad plačujejo dnevničarji in pogodbeni uslužbenci po 5% kosmate mesečne nagrade, zato pa naj dobivajo ob boleznih in nezgodi podpore iz sklada. Doslej pa ta sklad še ni bil ustanovljen, ker fin. ministrstvo še ni izdalo predpisane uredbe o ureditvi tega sklada. Zato se

dnevničarji, ki se jim že od aprila odteguje po 5% nagrade, obračajo na fin. ministrstvo s prošnjami za povračilo bolniških stroškov. Želeti bi bilo, da se ta sklad čimprej ustanovi in prične s poslovanjem, ker okrožni uradi po 1. aprilu t. l. ne izplačujejo dnevničarjem več bolniških podpor, ker ti niso več pri njih zavarovani.

Zdravljenje dnevničarjev v javnih bolnicah. Po določbah letošnjega fin. zakona je prenehala obveznost zava-

rovanja dnevničarjev in honorarnih uslužbencev pri okrožnih uradih za zavarovanje delavcev. Zanje se ustanovi poseben podporni sklad za preskrbo ob boleznih. Ker pa zadevna uredba še ni bila izdana, je odločilo fin. ministrstvo, da je dnevničarje po § 173. u. z. (ki določa, da jim pripada ob boleznih nagrada do 65 dni v letu) smatrati za državne uslužbence v pogledu znižanja oskrbovalnine in drugih olajšav v javnih bolnicah in klinikah.

Uganka, ki ni uganka...

V »Kmetem listu« beremo to le poučno zgodbo:

»V Ljubljani (Celju, Mariboru ali pa kje drugod) živi ali pa je živel gospod, ki ga nočemo imenovati z imenom; recimo mu »premožen mož«.

Ta premožni mož je stanoval v svoji vili, v hranilnici pa je imel lepo vsoto naloženo.

Nekega dne je bral »premožni mož«, da je na svetu velika stanovanjska beda. Ker je bil mož mehkega srca, je sklenil sezidati hišo s 4 ali pa z več stanovanji, da pomaga preganjanji bedo.

Ko je bila hiša gotova, je premožni mož izračunal, koliko mora veljati vsako stanovanje mesečno (letno), da bo on dobil nazaj svoj v hišo vloženi kapital z obrestmi vred v 10 letih. Ko je to izračunal, je stanovanja oddal 4 (ali več) strankam.

Stranke so se vselile v novo hišo in so stanovale v njej 10 let. Najemnine so plačevale redno, tako da je »premožni mož« dobil v 10 letih nazaj ves svoj kapital z obrestmi vred, kakor da ga je pustil ležati v hranilnici, hiša mu je pa ostala za nameček.

Vprašanje: Čegava je po 10 letih prav za prav od strank popolnoma plačana hiša: ali naj je last tistega, ki je svoj denar z obrestmi vred nazaj dobil, ali pa naj bo last strank, ki so jo v 10 letih pošteno plačale? To je uganka!

Po paragrafih je hiša last »premožnega gospoda« — toda po morali in po javnem mnenju?

To se pravi z drugimi besedami: Med starosterskim, pred 100 leti veljavnim principom in paragrafom in med modernim naziranjem zija vedno globlji prepad...

Vestnik.

Posnemajte! Da ve ceniti važnost stanovskega tiska za združništvo drž. uslužbencev, je vzorna Nabavljalna zadruga v Kranju že ponovno dokazala. Prav te dni je pa prejela naša uprava od nje spet znaten prispevek za naš tiskovni sklad in sicer 500 (petsto) Din. Za to lepo naklonilo zasluži odbor kranjske nabavlj. zadruge res vse priznanje, to tembolj, ker je to edina slovenska zadruga drž. uslužbencev, ki se redno spominja našega tiskovnega fonda. V današnji stiski je pa ta dokaz razumevanja za pomembnost neodvisnega lastnega stanovskega glasila še bolj vreden posnemanja.

Za tiskovni sklad »Našega Glas« so darovali: g. Jaklič, carin. upravnik v pok., Studenci 3 krat po 25 Din, g. Šarabon Josip, upravitelj bolnice v Ljubljani 25 Din, g. Magdič Franjo, viš. sodni oficijal v pok. v Ljubljani in g. Arko Adolf, ravnatelj jetnišnice v Ljubljani po 20 Din, g. Schmit Drago, viš. sod. oficijal, Trebnje 1 krat 10 Din, 3 krat po 5 Din, g. Šemrov Ivan Celje, g. Koletič Josip, Ljubljana, g. Spende Anton, Ljubljana, g. Stegnar Vinko, Ljubljana, g. Volavšek Josip, Celje in Lednik Ivo, upravnik pošte, Grobelno, po 10 Din, g. Kovačič Matija, Novo mesto 6 Din, g. Jekler Branko, Prevalje in g. Kübl Marija v Kranju po 5 Din. — Dalje je nabral g. dr. Ogrin Franc, sreski načelnik v Kranju 58 Din od katerih so darovali: g. dr. Ogrin 10 Din, gg. Dolenc, inž. Emmer, inž. Kraut, inž. Miklavc, Mrkolj, Plut

in Sušič po 5 Din, Soklič in Podkrižnik po 4 Din, Bratina 3 Din in Čeh 2 Din. Najprisrčnejša zahvala vsem! Uprava.

Kuga. Vselej, kadar ob trimesečju pride plačilni rok za naročnino, se pojavi čudna kužna bolezen. Ker je število zaostankarjev zaradi hude »griže« močno naraslo, je uprava razposlala začetek julija nekih 900 ljubeznjivih pisem s pozivi za poravnanje dolžne naročnine. Veliko število pisem je doseglo svoj namen, precej nam jih je pa vrnila pošta z nalepljenimi listki: »Odpotoval« in »Umrli«. Med slednjimi naročniki jih je tudi nekaj, ki menda zmirom »umro«, kadar jih kdo tirja — ali pa je le res povzročilo naše pismo tako čudno epidemijo. Želimo vsem tem navideznim mrličem, da še dolgo v miru in zadovoljnosti živijo in — če že prej ne — vsaj prihodnjič, ko jih bomo spet tirjali za naročnino, dolg poravnajo.

Upokojitve profesorjev. Zaradi opustitve večjega števila srednješolskih zavodov v državi je prosvetno ministrstvo znatno znižalo proforski stalež. Upokojenih je bilo približno 500 profesorjev rednih in pogodbenih, odpuščenih pa približno 150 suplentov oz. profesorjev, ki še niso dosegli 10 let službe. Tudi premestitev je bilo izvršenih večje število, ker je to opustitev srednjih šol zahtevala. V naši banovini je bilo upokojenih tudi precejšnje število profesorjev na gimnazijah in učiteljskih.

BREZVESTEN NAROČNIK JE SOVRAŽNIK LISTA

V. G. Calderon:

Petelinji dvoboj.

Peruanska slika.

Na ognjišču, postavljenem zraven vrat, ki so vodila v ogrado, so slastno dišale vroče koruzne pastete.

»Mucho bueno!« je klical enooki za morec z glasom, ki je vresčal kakor čarovnica, poškilil pa vselej pri tem tako zlobno proti geram na obzorju, da je vsakomur ostalo čisto nejasno, dali je hotel pohvaliti svojo kreolsko kuhinjo, ali pa namigniti na veliki dogodek, katerega so vsi ne mirno pričakovali. Nenadoma so si vsi z divjim krikom oddahnili od dolgega pričakovanja:

»Prihajajo!«

Vsak od svoje strani sta prihajala tekmeča Don Fulgencio Fabres in Don Tadeo Alvarez, lastnika največjih plantaž vse pokrajine. Za vsakim je jahalo petdeset mesticev, njuno spremstvo ob velikih praznikih. Sredi vsake čete so nosili živega malika, petelina — borca, katerega je nosil zamorec, ki ga je z materinsko nežnostjo božal. Šum je potihnil. Slišalo

se je samo še rožljanje ogromnih ostrog in pa izzivajoči smeh mlade Amparo, katero je Don Tadeo dvignil iz sedla. Njegova je bila širna pokrajina samih nasadov sladkornega trsa z rekami in gorami vred.

Don Fulgencio Fabres in njegovi, ki so prihod tekmeča opazovali z nezatajevanim omalovaževanjem, so posedli po lesenih klopih, postavljenih v ogradi, in vsa cancha se je kmalu napolnila z nestrpno množico. Iz krajev po petdeset milj naokoli so prišli ljudje, da so mogli gledati dvoboj med Pimiento in Capulijem, tema najslavnejšima petelinoma izza dobe zasidbe Peruja.

Doslej sta ostala oba vselej zmagovalca, celo v težkih bojih z nasprotniki, ki so prišli z Angleške, s temi neznatnimi, divje srditimi petlini, ki ne puste pri miru niti premaganega sovražnika, ko se v smrt nem krču že vrta naglo okoli svojega kljuna ali pa ko vlačijo polomljena krila kot pahljače po tleh. Ampak ni bilo samo srečanje teh dveh zmagovalcev, ki je spravljalo gledalce v silno razburjenje: njuna lastnika, za katera je značila zmaga ali poraz petelina zadevo ponosa, še več: vprašanje časti, sta si bila dedna sovražnika.

»Začnite, senores!« je zaklical grob alkoholni glas.

Vročina in nemir sta zbudila v gledalcih jezo. Ne da bi odstavili, so ljudje zlivali vase kar na litre dišečih vin. Med tem sta po sredi canche, katero so pustili prazno, vidno domišljavo koračila črna varuha in držala pod pazduho svoja petelina. Od časa do časa sta jima govorila besede, ki so ju dražile do besnosti.

Navdušenje je že prodrlo. Nezaslišane stave so sklepali, stave, pri katerih so ljudje tvegali prihranke vsega življenja.

»Na Capuli petsto srebrnih!« Zvenket srebrnikov, katere je z mladostnim ponosom lastnik zagnal na leseno klop, je vse še bolj zmedel. Samo Don Fulgencio Fabres in Don Tadeo Alvarez sta molčala napihnjeno dostojanstveno, kakor dva španska hidalga. Toda Amparo, brhka mulatka s prekrasnimi očmi in s čipkasto mantiljo na ramenih, je vlivala olja v ogenj.

»Ah, danes bomo videli, kako se po našajo junaki,« je zaklicala z izzivajočim glasom, ko je prišel mimo nje zamorec, ki je nosil v rokah Capulija. »To je zate, Rosendo!«

Snela si je prstan z roke, da se je briljant zalesketal v soncu. Hotela je pokazati, kako zna kuma najbogatejšega peruanskega posestnika nagraditi zmaga.

Borba se je začela. Previdno, polna obzirne ljubezni, sta zamorca postavila vsak na svojem koncu arene na tla Pimiento in Capulija. V globoki tišini se je čulo, kako nalahko praskata trdo poteptano, malo prej polito zemljo. Oba izkušena dvobojevalca sta se v sto borbah naučila vseh podrobnosti svojega poklica. Delala sta se, kakor da sta brez skrbi — komaj da sta čisto iz vogala oči škilila drug na drugega. Približevala sta se z veliko opreznostjo. Včasih se je ob nagli kretnji zasvetila oči, kakršne sta imela pritrjene na ostrogah.

Tolikšna hladnokrvnost je ogorčila gledalce. Vsakdo je podžigal svojega ljubljence:

»Naprej Capuli!... Pimienta, kar na denj!... Udaril! Bij!...«

Končno sta obstala drug pred drugim. Capuli je naskočil prvi, kakor za poskušnjo. Bahav zalet, ki naj bi pokazal njegovo gibčnost, in da bi mogel preskusiti

Kongres šumarjev. Naši šumarji bodo imeli svoj letošnji kongres na Sušaku sredi avgusta. Kongresa se udeležijo tudi odposlanci šumarskih organizacij iz Češkoslovaške in Poljske.

Znižanje najemnin za drž. urade. Da se znižajo državni izdatki, je fin. ministrstvo odredilo, naj se najemnine za uradne prostore državnih uradov, ki so v nedržavnih poslopijih, znižajo vsaj za 20%. V ta namen so se vršila pogajanja z lastniki poslopij, in so — kakor poročajo listi — v mnogih slučajih uspela, tako da so hišni lastniki pristali na 20% znižanje najemnin. — Bilo bi prav, če bi se tudi najemnine za stanovanja zasebnikov, zlasti drž. uslužbencev, s posebnim zakonom prisilno znižale vsaj za isti znesek.

Znižanje obrestne mere. Upravni odbor železničarske kreditne zadruge v Ljubljani je v zadnjem poslovnem letu znižal za posojila obrestno mero za 1%, t. j. od 9% na 8%. Denarni promet navedene zadruge v letu 1931. je znašal skoro 24.000.000 Din. Rečilo se je 763 prošenj za posojila. — Bilo bi prav, da bi tudi druge uradniške kreditne zadruge sledile vzgledu te vzorne železničarske gospodarske ustanove in znižale obrestno mero na minimum, sicer nimajo eksistenčne

upravičenosti. Zlasti v današnjih težkih časih je še posebnega pomena, da se omogoči drž. uslužbencem, da dobe posojilo ob čim lažjih pogojih.

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine v Ljubljani obvešča svoje članstvo bolniškega sklada, da bo društveni zdravnik vodil vsak terek od 14:30h v društvenem lokalu v Križevniški ulici št. 5/II zdravniško posvetovalnico.

Delnice Agrarne banke. Ker se posamezni drž. uslužbenci, ki so podpisali in v obrokih plačali delnice Priviligrane agrarne banke, obračajo za pojasnilo, kdaj se jim dostavijo delnice, je navedena banka objavila, da so bile delnice že lani v decembru izročene fin. ministrstvu. Isto bo delnice razposlalo podpisnikom, kolikor se to še ni zgodilo. Po naših informacijah v dravski banovini delnice še niso bile vročene drž. uslužbencem, ki so jih podpisali. Letna dividenda delnic znaša 30 Din. Podpisniki pričakujejo, da se jim delnice v najkrajšem času vroče.

Obleke kemično čisti, barva, pilstra in lika tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

Po svetu.

Dvakratno izplačevanje prejemkov v Avstriji. Konec junija je avstrijsko finančno ministrstvo odločilo po sklepu ministrskega sveta, da se bodo v Avstriji izplačevali službeni prejemki državnim namestnikom in upokojencem v dveh obrokih in sicer vsakega prvega v mesecu 60%, vsakega petnajstega pa 40% celotne mesečne plače oz. pokojnine. To deljeno izplačevanje plač in pokojnin naj ostane, dokler ne nastopijo spet redne razmere v dotokanju drž. dohodkov. Zaradi posredovanja osrednjega stanovskega zastopstva avstrijskih zveznih uslužbencev se je končno dosegel sporazum, da bodo tisti zvezni uslužbenci, ki prejemajo na mesec manj kot 170 šilingov (približno 1300 Din) prejeli drugi obrok prejemkov že sedmega v mesecu namesto petnajstega. Če bi pa državne blagajne pravočasno prejele dovolj denarnih sredstev, se bodo pa prejemki izplačali prej kolikor bo to pač mogoče. Ta določba velja tudi za vse izvoljene javne funkcionarje, torej za vse ministre, poslance, člane narodnega in zveznega sveta. Zanimivo pa je, da so prejeli 1. julija celotne svoje plače in pokojnine uslužbenci dunajske mestne občine in nekaterih drugih zavodov, katere država podpira.

Znižanje uradniških plač v Ameriki. Zaradi znatnega znižanja vseh drž. izdatkov se bodo znižali tudi prejemki vseh državnih in drugih javnih uslužbencev v Združenih državah Severne Amerike. Skupno znižanje bo doseglo višino preko tristo milijonov dolarjev.

Redukcija železničarjev na Poljskem. Poljske drž. železnice so uvedle za osebe delavnic, kurilnic in skladišč petdnevni delavnik na teden. Po en dan se vsak teden počiva brez nagrade. Vsak mesec se odpušči po 1.300 uslužbencev. Vlada je že izdelala zakonski predlog za znižanje pokojnin s sočasnim zvišanjem prispevkov za starostno zavarovanje.

Položaj švicarskih železničarjev. Iz glasila mednarodne železničarske zveze je mogoče posneti naslednje statistične podatke o položaju švicarskih železniških uslužbencev: Osebnih izdatki pri švicarskih zveznih železnicah, ki so znašali na 1 tono prevozne robe in na kilometer v letu 1930: 0.012 franka, so zrastle na 0.019 franka v letu 1930. Zvišanje znaša torej 58-33%. V ti dobi so se prejemki uslužbencev sami zvišali za 117%, dočim so se po indeksu zvišali stroški za življenje v tem razdobju približno le za 58%. Iz teh dveh števil je mogoče spoznati, za koliko so se gnotne in socialne razmere švicarskih železničarjev od leta 1913, do 1930. izboljšale. Dasi je skupna svota osebnih izdatkov sprito ostalih stroškov švicarskih železnic zelo visoka, vendar uprava zveznih železnic ne namerava osebnih izdatkov skrbeti, ker ni upanja, da bi se navzlic znatno zmanjšanemu prometu mogli doseči na tem polju znatnejši prihranki brez škode za varnost in točnost prometa. Posebnost železniških podjetij povzroča namreč, da ob nazadovanju prometa ni mogoče tako naglo, kot v drugih industrijskih podjetjih, spraviti osebne izdatke v sklad z zmanjšano produkcijo.

PLAČUJTE NAROČNINO V NAPREJ!

udarec rezila. Kljuna sta se močno zadela in to pot se je zdelo, da je spopad resnejši: izpuljena peresa so frfotala v zraku, kri je kapljala. In nato se je pričela divja, neusmiljena in ogorčena borba, naj bolj krvava, kar jih poznamo. Iskala sta se v zraku, udarjala, bila, suvala z ostmi, privezanimi na ostroge, da so rezale globoko v meso in so peresa odletavala. Množica, ki je bila dvakrat pijana, je postajala vse glasnejša, in zdelo se je, da oglušajo kriki spodbujajo petelina, naj čim prej pogineta.

Naenkrat, brez kakršnegakoli opravičljivega razloga — kajti, od kdaj se pa v petelinji areni ne bijejo do pogina? — je Pimijenta pobegnil med ploho porogljivih klincev. Sovražnik mu je bil iztaknil oko. Capuli, ki je bil prav tako ranjen, je tekel za njim, se zalezel v zrak in mu v padcu preklal glavo. Divji krik odobravanja se je začel, tako glasno, da strelav veselja skoro ni bilo čuti.

Sredi arene je Don Fulgencio Fabres, ki je bil zelo bled, pobral svojega poginulega petelina in ga zagnal zamorcu. S kratkim, ljubeznivim glasom, ki je zvenel kakor da predlaga nekaj prav posebno pametnega, se je obrnil k množici, ki je prisluhnila:

»Vsi petelini ne pobegnejo. Zdaj je vrsta na možeh.«

Nič ne bi bilo moglo napraviti večjega utisa na te gledalce, ki pogum časte nad vse, nego ta možka kretnja starega plemiča. Zakaj te vljudne in zelo vitežke besede niso pomenile nič več in nič manj, kakor poziv Donu Tadeu Alvarezu na dvoboj. Vsi brez izjeme so to takoj razumeli. Samo on, ki se ga je tikalo v prvi vrsti, ni trenil z očesom navzlic vanj obrnjenim pogledom. Vendar ni bil mož, ki bi se bil bal. Toda kdo ni že kdaj začel, kako ga je zapustila volja, kako je oslabil zanos? To popoldne, ko je sonce tako prijetno sijalo, zraven brhkega de-

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani.

Dne 21. maja 1932. se je vršila v stavraciji »Zvezda« druga redna skupščina te zadruge, na kateri so podali odborniki (predsednik ing. Otahal in tajnik-blagajnik Skalar) običajna poročila, iz katerih posnamemo sledeče:

Tudi l. 1931. zadruga ni mogla doseči svojega glavnega cilja — zidanja prvih skupnih stanovanjskih hiš na ugodno ležečem zemljišču na vogalu Janez Trdinove in Cigaletove ulice, ki si ga je nabavila zadruga l. 1930. s pomočjo (posojilom) banske uprave. Vzrok leži deloma v stališču Zveze nabavljalnih zadrug v Beogradu, ki ni izplačala že dovoljenega posojila v znesku Din 1.000.000.— in v splošni gospodarski krizi, ki onemogoča najetje posojila drugod. Počakati je tedaj treba na razčiščenje odn. izboljšanje razmer na demarnem trgu.

Merodajni faktorji, osobito pri banski upravi so šli zadrugi tudi v letu 1931. na roke ter je upati, da bo nesebično delovanje našlo vso podporo tudi v bodoče.

Zadruga je dokupila še 162 m² stavbišča od Zeschkovih dedičev, odstopiti pa je morala del stavbišča po ugodni ceni nekemu sosedu, ker je tako odločilo mestno načelstvo.

Zadruga je bila tudi inicijatorica akcije za izdajanje zakona za podporo gradnje malih stanovanj. O tej je »Naš Glas« že svojčas obširno poročal, kakor tudi o vseh

ostalih akcijah zadruge, za kar mu je bila na skupščini izrečena zahvala.

L. 1931. je rešila zadruga 199 dopisov, zadrušnikov je bilo ob koncu leta 1930. 48 članov, med letom sta pristopila 2 člana, izstopilo odn. izključenih je bilo 15 članov, tako da je bilo stanje ob koncu leta 1931.: 35 članov.

Ker nima zadruga še nobenih dohodkov je končala leto 1931. z izgubo Din 1.629.67, kar ima svoj vzrok v manipulacijah stroških. Zemljišče, ki je vzeto v bilanco z Din 440.123.85, pa je mnogo več vredno.

Poročila so bila odobrena ter je bil podeljen blagajniku in upravnemu odboru absolutorij.

Pri nadomestnih volitvah v upravni in nadzorni odbor so bile vložene 4 liste ter so bili končno izvoljeni v upravni odbor kot člana: Ing. Mencinger Leon in Božič Jernej (na novo), kot namestnika pa Beguš Josip in Šarabon Josip; v nadzorni odbor pa kot član Jagodič Alojzij ter kot namestnika prof. dr. Ogris Albin in Plevnik Ivan (oba na novo).

Predsednik je zaključil skupščino s pozivom zadrušnikom naj ne naprtijo vseh bermen odborov, ki ima z ozirom na gospodarske prilike itak težko stališče, temveč naj tudi sami inicijativno sodelujejo.

J. S.

Nove knjige.

Jože Bekš: Iskre in plameni. — Opozarjamo vnovič na to uspelo pesniško zbirko, ki je našla nadvse ugoden odmev v naši javnosti. Knjiga velja lepo v platno vezana Din 40.—, broširana pa Din 30.— in se dobi tudi pri avtorju v Ljubljani, Dalmatinova ulica 3/III. — Bekševe »Iskre in plameni« prav toplo priporočamo vsem tovarišem!

Zakon o uradnikih. Drugi izpopolnjeni natisk. — Tiskovna zadruga v Ljubljani je pravkar založila uradniški zakon iz l. 1931., izpopolnjen s poznejšimi zakonskimi določili in s stvarnim kazalom. Ker so se določbe uradniškega zakona s finančnim zakonom za leto 1932/33 precej spremenile, je bila izdaja nujno potrebna. Prav posebno priročno jo dela priključeno stvarno kazalo, kjer najdeš po abecedi urejene določbe zakona o raznih vprašanjih. Na koncu je dodan še zakon o znižanju prejemkov od 20. septembra 1931. in uredba o draginskih dokladah drž. uslužbencev. S tem je zbrano v enem snopiču, ki obsega 256 strani sedaj veljavno besedilo uradniškega zakona in druge važne zakonske določbe, ki obravnavajo to vprašanje. Knjiga velja broširana 24 Din, v platno vezana 36 Din, in se dobiva po knjigarnah in pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Državnim uslužbencem bo izdaja prav dobro služila.

»Mladika«. Vsebinski juljski številke je prav pestra. Mimo leposlovnih in poljubno znanstvenih spisov, ki se nadaljujejo v vseh številkah letnika, objavlja še mnoge druge zanimivosti. Med te sodi zlasti mons. Toma Zupana sestavek: »Kako popisuje Prešernova sestra svojega brata.« Zanimajo tudi popisi maloznanih ledenih jam na Dolenjskem. Ta članek je tudi opremljen z mnogimi lepimi posnetki jam. Ostale slike predstavljajo dela mladega slikarja prof. O. Globočnika. Temu zvezku je dodana barvna priloga »Poljske rože«, reprodukcija po monotipiji slikarja M. Maleša. — Mladika se naroča pri Mohorjevi družbi v Celju in velja za vse leto 84 Din.

»Zdravje«. Vsebinski 5.—6. številke: Zastiranje jetike kot nevarne ljudske bolezni. Dr. Josip Prodan. Malokrvnost in bledica. Dr. Fran Göstl. Skratinka in davica. (Nadaljevanje.) Dr. Valentin Meršol. Nevarnost poljubovanja. O prehrani turistov. Otroci in njegov govor. Grm Fran. O negi bolnika. Dieta in raztolščilno zdravljenje. Glasnik higienskih ustanov. Urejuje dr. Karel Petrič. Prerjenje. Pripoveduje Milan Vrtačnik. Dobro čtivo. Vestnik protituberkuloznih lig. Drobiž. — List izhaja vsakega petnajstega v mesecu. Uprava lista »Zdravje«: Ljubljana, Zaloška cesta 2. — Letna naročnina 30 Din. — Lepi in poučni mesečnik se sam prav toplo priporoča.

Sodobno.

Dva Madžara se srečata. Eden od njih, ki je generalni direktor velike banke, se pritožuje, da je imel težko nalogo, ker je moral odpustiti 25 uradnikov zaradi zastojanja v bančnem poslovanju. Prijatelj ga vpraša:

— Koliko je pa banka na ta način z redukcijo 25 uradnikov prihranila?

— Tako nekako pol milijona pengejev na leto.

— Koliko imaš pa ti kot generalni direktor letne plače?

— No, jaz imam kot generalni direktor kakih tri in pol milijona pengejev na leto.

— No vidiš, če bi bil ti popustil za sedmino svojih letnih prejemkov, bi bila banka prav tako prihranila pol milijona; ti bi imel še vedno dovolj za življenje in za luksuz, a tvojih 25 uradnikov bi s svojimi družinami imelo eksistenco zavarovano.

— Ampak prijatelj, oprost, jaz sem vendar generalni direktor, jaz imam pogodbo... se je hudoval gospod generalni direktor.

(Iz »Glasnika bankovih činovnikov«.)

Amparo za roko. »Pustite jo tukaj možem, ki niso bojazljivi.«

Obračun je sledil bliskovito, na mestu. Pred štiristo možmi, ki so zadrževali sapo. Oba sta štela: ena, dve, tri in ustrelila obenem. Don Tadeo se je zvrnil s prestreljenim čelom.

Dvoboj je bil bojevan po vseh pravilih, o tem ni bilo dvoma! Zdaj bi se bila mogla pričeti splošna borba, toda pogumni mož je očitno vzel vsem voljo in moč. Pristopil je k mrliču, ob katerem je klečala Amparo, jo dvignil na noge in si jo posadil konju v sedlo. Z zaletom je skočil za njo na konja in korakoma odjezdil. Z levico je objemal dekle.

»Pridite kesneje za menoj!« je ukazal svojim ljudem. »Jaz jaham sam.«

Ko je prejahal dobrih dvajset metrov, se je obrnil še enkrat in brez slehernega izzivanja je z glasom, v katerem je bilo čuti resnično obžalovanje, zaklical:

»Nič več ni pogumnih mož na svetu!«

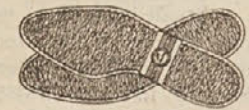
C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vlr nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarstva modernih ročnih del.

Dolžnost podjetnika je

da misli kako bo cene svojih proizvodov prilagodil cenam, ki jih odjemalec zmore in kako bi dal svojim sodelavcem največjo mogočo plačo. Delujoči na tem principu prodajamo danes obutev skoro za polovično ceno od lanskih cen.

Rata

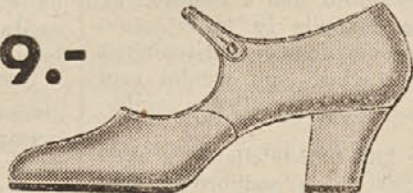
Luflov vložek Din 5.—.

59.—

Vrsta 2944-00
Sandali ne žulijo niti nog niti žepa. Otroški št. 22 do 26 Din 39.—, št. 27—33 Din 49.—. Ženski št. 34 do 38 Din 59.—. Moški št. 39—46 Din 69.—.

59.—

Vrsta 1345-03
Enostavni in okusni čevlji iz satena z polvisoko peto. Lahki so in udobni. Potrebni so za urad in sprehod.

49.—

Vrsta 3661-00
Otroški visoki čevlji iz rjavega ali črnega boksa s trpežnim usnjatim podplatom. Isti v raznih kombinacijah za isto ceno.

79.—

Za gospodinjice:
Za vsakdanjo uporabo praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinjici.

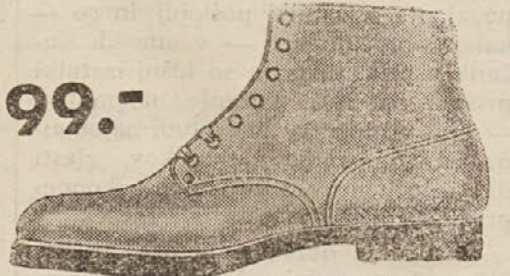
Vrsta 3954-03

99.—

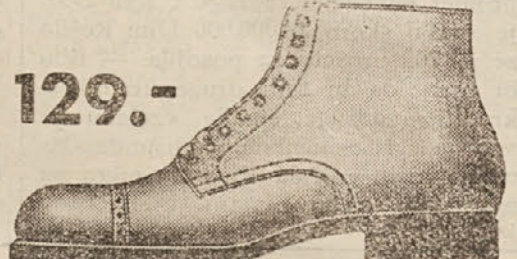
Vrsta 2927-15
Okusni moški polčevlji iz rjavega teletjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Udobna oblika da čevljem posebno eleganco.

99.—

Vrsta 0167-00
Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsaki štrapač.

129.—

Vrsta 3967-22
Udoben čevlji široke oblike iz močnega boksa z gumijastim podplatom, ki izdrži trikrat toliko kot usnjati podplat.

Pri nas dobite

dobro in cenene nogavice moške Din 5.—, otroške Din 7.— in ženske Din 19.—.

Iz naših zadrug.

Iz ljubljanske nabavljalne zadruge. — Spremembe cenika od 16. julija 1932. dalje: Mlevski izdelki: moka štev. 0 gg, 0 g, 0 gl Din 2-80, štev. 2 Din 2-60, štev. 5 Din 2-40, ajdova I. Din 4-50, ržena Din 3-50; zдроб pšenični Din 3.—, činkvatinov Din 3.—, koruzni Din 2-40. — Testenine: Pekatete ekstra Din 6-50, jajčne Din 10.—, jajnine Din 16.—, Testenine Franzove Din 6-50, Testenine »Cetina« Din 7-50. — Mesni izdelki: salama ogrska I. a. Din 55.—, turistijska (novo) Din 50.—, salamini (novo) Din 60.—. — Sir: Emendolec I. a. Din 26.—, sir á la Chalet »Sokol« Din 9.—, Eidamer

Din 28.—, Trapist Din 16.—. — Čebula Din 4-50 za kilogram. — Spirit: gorilni Din 7.—, rektificiran Din 54.—. — Olje: olivno I. a. Din 15-50, bučno Din 14-50. — Kis: vinski Din 3-50 za liter. — Radenska slatina stekl. Din 6-50, zaboj Din 145.—. Opomba: Meseca avgusta, in sicer od 8. do 28., se bo opremila trgovina povsem na novo ter uredil prostor za trgovino v svrhu ekspedicije. — Prosimo vse člane, da si za mesec avgust nabavijo vse potrebščine do 8. avgusta, kolikor jim je to le mogoče. Trgovina bo sicer poslovala tudi med 8. in 28. avgustom, toda prosili bi, da se člani omeje v tem času le na one potrebščine, kojih doma ne morejo hraniti.

Zdravstveni drobiž.

O uživanju mesa. Staro izkustvo nam pravi, da nas meso najbolj nasiti. Če se vprašamo, zakaj, je odgovor sledeči: Mehanična napolnitev želodca in množina hrane ni isto, kar nam čut lakote odstrani; kajti potem bi se tudi s sadjem in zelenjavo mogli dobro nasiti. Pač pa so novejša raziskovanja dognala, da krožijo v telesu snovi, ki vplivajo na središče lakote, ki posredujejo tek in lakoto. Meročajna torej ni doba bivanja v želodcu, kajti ta je

pri maščobi najdaljša; meročajna ni množina, ki je največja pri zelenjavi; meročajne so v krvi krožeče nasitvene snovi, in teh je pač v mesu največ.

Sadje in zobje. Ljudje, ki uživajo mnogo svežega sadja, imajo najbolj zdrave in lepe zobe; tako na primer ljudje na jugu, ki jim je sadje tako velik in bistven del hrane. Sadni sokovi prodrejo pri žvečenju v vse koticke zobovja in uničijo bakterije, ki se razvijajo iz jedilnih ostankov in ki bi sicer povzročile gnilobo.

(Iz »Zdravja«).

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka
A. PERSCHE
LJUBLJANA, Marijin trg št. 8.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga.

Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo specerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezenine, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporočamo trdsko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Telefonska štev. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvo, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

JAJNINE
TOVARNA PEKATETE

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

r. z. z. o. z.

Telefon št. 2421.

S 16. majem je stopil v veljavo nov revidiran cenik. Kdor ga ne bi dobil na dom, ga dobi v pisarni.

Sedaj vodi zadruga špecerijski oddelek in preskrbo kuriva. — Za jesen se uredi tudi nakup manufakture skupno s posestrimo železničarjev.

Dostavitev na dom!

Mesečni obroki!

Državni uslužbenci! Kupujte v svoji zadrugi, širite smisel za njo med tov. nečlani. Od velike in močne zadruge je odvisna naša skupna boljša eksistenca.